

Visie Zuid-Holland Digitaal

Een krachtige koers voor de digitale maatschappij

2026 - 2027

Krachtig Zuid-Holland

Voorwoord

Digitalisering raakt alle facetten van de samenleving - van hoe we wonen en werken tot aan de manier waarop we besturen. In plaats van nieuwe ontwikkelingen af te wachten, kiezen wij ervoor om er actief mee aan de slag te gaan. Wij willen kansen benutten, risico's beheersen en tegelijkertijd de kernwaarden van de democratische rechtsstaat beschermen. Zo kunnen digitale technologieën bijdragen aan betere publieke diensten, een sterke economie en een prettige leefomgeving - met de maatschappelijke waarde voor inwoners en ondernemers als uitgangspunt.

Jeroen van Dijken

Aad Straathof

Meindert Stolk

Wij zetten daarom vol in op digitale sleuteltechnologieën zoals artificiële intelligentie, quantum-technologie, immersieve tech en cyberveiligheid. Deze technologieën zijn onmisbaar voor productiviteitsgroei, innovatie en economisch verdienvermogen; juist in een tijd van arbeidsmarktkrapte en vergrijzing. Zij vormen een cruciale hefboom voor de concurrentiekracht en weerbaarheid van onze regionale economie en dragen bij aan strategische digitale autonomie op Nederlands en Europees niveau. Met onze sterke kennisbasis en economische clusters heeft Zuid-Holland alles in huis om hierin voorop te lopen.

Digitalisering is daarmee niet langer optioneel, maar een eis voor toekomstbestendig functioneren van zowel bedrijven als publieke systemen.

We ontwikkelen en ondersteunen daarom digitale toepassingen die tastbare meerwaarde bieden. Slimme mobiliteitsprojecten en smart city initiatieven bieden ruimte om nieuwe technologieën te testen en tegelijk “ethics by design” toe te passen. Zo zien we concrete resultaten, zoals realtime analyse van verkeersstromen. Of algoritmen die huishoudens helpen hun energiegebruik te optimaliseren op basis van actueel aanbod en prijzen. Ook in het landelijk gebied maakt digitalisering het verschil, bijvoorbeeld met slimme landbouwtoepassingen die zowel productie als dierenwelzijn inzichtelijk maken. Technologie wordt zo tastbaar, mensgericht en direct van waarde voor duurzaamheid en leefkwaliteit.

Goed risicomanagement blijft daarbij randvoorwaardelijk. We investeren in datavaardigheid en interne expertise, zodat de provincie kan sturen op

de inzet van data, modellen en algoritmen, en minder afhankelijk is van externe leveranciers. Heldere bestuurlijke kaders helpen ons om scherp te houden waar digitaal besturen ophoudt en waar risico's op manipulatie of ongewenste afhankelijkheid ontstaan. Zo blijven we telkens de vraag stellen hoever we willen gaan, niet alleen hoe ver we kunnen gaan, wanneer we technologie en data inzetten.

Samenwerking vormt de ruggengraat van onze aanpak. Geen enkele regio kan deze opgave alleen realiseren. Daarom werken we intensief samen met andere provincies, kennisinstellingen, bedrijven, Europese partners en mede overheden. Door kennis, standaarden en instrumenten te delen, versterken we gezamenlijk de innovatiekracht van Zuid-Holland en benutten we de volle potentie van digitalisering.

Onze ambitie is helder: een betrouwbaar, mensgericht en doelgericht digitaal Zuid Holland, waarin economische kracht, maatschappelijke waarde en publieke belangen hand in hand gaan. Met dit voorwoord nodigen wij partners en inwoners uit om samen te bouwen aan een toekomst waarin technologie in dienst staat van ons allemaal.

Jeroen van Dijken, Aad Straathof en Meindert Stolk
Gedeputeerden provincie Zuid-Holland

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	3 Open, toegankelijke overheid	18
Inleiding	6	3.1 Open overheid	19
1. Datagedreven gebiedsautoriteit	7	3.2 Begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening	20
2. Digitale economie	7	3.3 Digitale veiligheid en privacy	21
3. Open, toegankelijke overheid	8	3.4 Informatiehuishouding	22
4. Onafhankelijk bestuur	8	4 Onafhankelijk bestuur	23
1 Datagedreven gebiedsautoriteit	9	4.1 Ethiek en publieke waarden	24
1.1 Civiele infrastructuur	10	4.2 Autonomie	25
1.2 Open data	11	4.3 Open source	26
1.3 Burgermeetnetten	12	4.4 Digitale wetgeving	27
1.4 Artificiële intelligentie	13	Eindnoten	30
2 Digitale economie	14		
2.1 Digitale economie	15		
2.2 Digitale infrastructuur	16		
2.3 Circulair	17		

Leeswijzer

De vier bestuurlijke prioriteiten op het vlak van digitalisering werken we op de volgende pagina's uit in vijftien thema's. Thema's komen voort uit lopende programma's en activiteiten. We leggen uit waarom we aan deze thema's werken en welke inspanningen we momenteel leveren. Voor elk thema zijn aan de hand van voetnoten verdere verwijzingen opgenomen in de bijlage. In het nawoord lichten we toe hoe we werken aan het digitaal fundament van onze organisatie om goed invulling te kunnen geven aan onze visie.

Monitor

In 2026 werken we de thema's verder uit in een nieuw te lanceren openbare Monitor Zuid-Holland Digitaal. De monitor helpt Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten bij gesprekken over onderwerpen die spelen in de digitale maatschappij. Nieuwe informatie, beleid en besluiten zullen aan de monitor worden toegevoegd: <http://monitordigitaal.zuid-holland.nl>.

Inleiding

Inwoners en ondernemers in Zuid-Holland leven midden in een digitale wereld die vol mogelijkheden zit, maar ook veel vragen oproept. De provincie Zuid-Holland plaatst maatschappelijke waarden en betrouwbaarheid centraal in haar digitale visie. We willen een digitale omgeving creëren waarin inwoners zich veilig en gehoord voelen en ondernemers met vertrouwen kunnen ondernemen.

Samenwerken met medeoverheden, maatschappelijke organisaties en bedrijven staat voor ons daarbij voorop. Dat levert kansen voor innovatie en groei en vergroot de digitale weerbaarheid van onze provincie. Wij kiezen daarom de komende jaren voor vier bestuurlijke prioriteiten bij digitalisering. Deze prioriteiten helpen onze bij het maken van keuzes en het inzetten van middelen.

1. Datagedreven gebiedsautoriteit¹

Data van hoge kwaliteit verbindt mensen, bedrijven en ruimte. We investeren in brede digitale samenwerking in de regio om zo bij te dragen aan een evenwichtige leefomgeving.

2. Digitale economie

Duurzaamheid, brede welvaart en digitalisering versterken elkaar in onze economie van de toekomst. Zo stimuleren we innovatie én werken we aan onze duurzaamheids-doelstellingen.

3. Open, toegankelijke overheid

Onze dienstverlening is begrijpelijk, veilig en toegankelijk voor iedereen. We maken betekenisvolle informatie² openbaar en werken vanuit het principe van één overheid.

4. Onafhankelijk bestuur

Ethisch verantwoorde, meer autonome, betrouwbare en open technologie staat centraal. Nieuwe digitale wetgeving zien we als kans om dit te versterken.

¹ Het woord gebiedsautoriteit komt uit de Omgevingsvisie van Zuid-Holland en is onderdeel van onze sturingsfilosofie.

² Betekenisvolle informatie is een term vanuit het rijksbrede programma Open Overheid.

Coalitieakkoord Krachtig Zuid-Holland
2023 - 2027

Visie Zuid-Holland Digitaal
Een krachtige koers voor de digitale maatschappij
2026 - 2027

1. Datagedreven gebiedsautoriteit

Data van hoge kwaliteit verbindt mensen, bedrijven en ruimte. We investeren in brede digitale samenwerking in de regio om zo bij te dragen aan een evenwichtige leefomgeving.

thema 1.1
Civiele infrastructuur

thema 1.2
Open data

thema 1.3
Burgermeetnetten

thema 1.4
Artificiële intelligentie

2. Digitale economie

Duurzaamheid, brede welvaart en digitalisering versterken elkaar in onze economie van de toekomst. Zo stimuleren we innovatie én werken we aan onze duurzaamheidsdoelstellingen.

thema 2.1
Digitale economie

thema 2.2
Digitale infrastructuur

thema 2.3
Circulair

3. Open, toegankelijke overheid

Onze dienstverlening is begrijpelijk, veilig en toegankelijk voor iedereen. We maken betekenisvolle informatie openbaar en werken vanuit het principe van één overheid.

thema 3.1
Open overheid

thema 3.2
Begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening

thema 3.3
Digitale veiligheid en privacy

thema 3.4
Informatiehuishouding

4. Onafhankelijk bestuur

Ethisch verantwoorde, meer autonome, betrouwbare en open technologie staat centraal. Nieuwe digitale wetgeving zien we als kans om dit te versterken.

thema 4.1
Ethiek en publieke waarden

thema 4.2
Digitale autonomie

thema 4.3
Open source

thema 4.4
Digitale wetgeving

<http://monitordigitaal.zuid-holland.nl>

Nawoord

Digitaal Fundament

Digitalisering als drijvende kracht in een opgavegestuurde organisatie

Vier bestuurlijke prioriteiten

1. Datagedreven gebiedsautoriteit

Door onze uitgebreide gebieds- en beleidskennis te combineren met onze data opereren we als een datagedreven gebiedsautoriteit. Het verzamelen, beheren en verrijken van data en het delen ervan met samenwerkingspartners is een belangrijke verantwoordelijkheid voor ons. Door patronen en trends sneller te doorgronden, ondersteunen we proactief en wendbaar bestuur en versnellen we maatschappelijke innovaties. Zo zoeken we steeds meer op maat naar oplossingen die waarde toevoegen voor inwoners en bedrijven.

Samenwerking is cruciaal. We werken nauw samen met andere bestuurslagen, waterschappen, omgevingsdiensten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven om praktijkgerichte oplossingen te ontwikkelen. Ons Omgevingslab biedt een fysieke plek waar beleid en data samenkomen, zodat we innovatieve, datagedreven oplossingen kunnen ontwikkelen. Naast onze eigen kennisontwikkeling ondersteunen we onze partners in hun data- en informatielandschap, om zo de kwaliteit in de gehele regio te versterken.

2. Digitale economie

In de komende jaren maken we scherpe keuzes om ruimte en middelen te gebruiken voor een innovatieve en duurzame economie. Dit is nodig om onze concurrentiepositie te handhaven en efficiëntiewinsten te halen in een krappe arbeidsmarkt. Cyberdreigingen en het beschermen van data zijn een toenemende schadepost voor onze economie. Investeren in digitalisering is daarom essentieel voor onze kritieke infrastructuur, zoals de Rotterdamse haven. Goede digitale connectiviteit (technische infrastructuur voor communicatie) is een randvoorwaarde.

Digitale innovatie speelt een belangrijke rol bij het versnellen van de circulaire en energietransitie. Netcongestie is een onderwerp dat daarbij onze aandacht heeft. Verantwoorde digitalisering betekent keuzes maken ten aanzien van energie- en grondstoffengebruik. Voor onze eigen organisatie kiezen we daarom voor energiezuinige en circulaire digitale oplossingen en investeren we in de levensduur van apparaten.

3. Open, toegankelijke overheid

We communiceren begrijpelijk en toegankelijk met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. In onze digitale dienstverlening staan zij centraal, waarbij we zoveel mogelijk bewust op maat werken om drempels weg te nemen. Toegankelijkheid is een uitgangspunt bij alles wat we doen, voor iedereen in de organisatie en samenleving. Digitalisering mag daarbij echter persoonlijk contact niet vervangen.

We werken vanuit de principes van een open overheid. Openbaarheid is een essentieel en integraal onderdeel van onze investeringen in het informatiebeheer van de provincie. In de komende jaren maken we meer informatie openbaar en bieden we deze geordend en vindbaar aan op een centrale locatie. Veiligheid en privacy worden hierbij geborgd en gevoelige data beschermd.

4. Onafhankelijk bestuur

We herkennen de impact van snelle digitale ontwikkelingen (zoals artificiële intelligentie) op de kwaliteit van het openbaar bestuur, de democratie en de betrouwbaarheid van de overheid. Ook zien we de groeiende invloed van desinformatie en online intimidatie, die een bedreiging vormen voor de democratische rechtsorde. Lokale bestuurders zijn niet altijd in staat om te handelen bij maatschappelijke onrust of dreigingen van statelijke actoren.

Via de Zuid-Holland Academie (kennis- en netwerkplatform van en voor het openbaar bestuur) bieden we informatie over de impact en het gebruik van digitale technologieën. We investeren ook in het vergroten van digitale vaardigheden en ethische bewustwording van onze medewerkers. De open normen die ontstaan vanuit nieuwe wetgeving op digitaal gebied zien we als kans om de digitale publieke infra structuur van de toekomst te vormen. We ondersteunen het Rijk in zijn ambities vanuit de Nederlandse Digitaliseringsstrategie om de autonomie van onze Nederlandse digitale infrastructuur te vergroten. Open source is daarbij een strategisch instrument voor het vergroten van samenwerking en leveranciersonafhankelijkheid.

1 Datagedreven gebiedsautoriteit

Data van hoge kwaliteit verbindt mensen, bedrijven en ruimte. We investeren in brede digitale samenwerking in de regio om zo bij te dragen aan een evenwichtige leefomgeving.

Als datagedreven gebiedsautoriteit, waarbij we onze uitgebreide gebieds- en beleidskennis combineren met data, zien wij onze rol veranderen. Onze data en datakennis zetten we vaker en eerder in om optimale keuzes te kunnen maken voor onze maatschappelijke opgaven. We erkennen daarbij de verantwoordelijkheid die we hebben in de verwerking van grote hoeveelheden data over onze leefomgeving. De komende jaren is daarom samenwerking, kennisuitwisseling en monitoring steeds belangrijker.

Onze thema's:

Civiele infrastructuur: Digitalisering helpt bij het ontwerpen, aanleggen, beheren en verduurzamen van civiele infrastructuur. Dit leidt tot efficiëntere processen en betere samenwerking met ketenpartners.

Open data: Door data openbaar te maken, kunnen inwoners en bedrijven inzicht krijgen in de gegevens die de overheid gebruikt voor besluitvorming. Dit bevordert samenwerking en helpt maatschappelijke doelen te bereiken.

Burgermeetnetten: Burgermeetnetten meten lokaal verschillen in de leefomgeving en leveren meetdata die de overheid kunnen helpen bij het maken van ruimtelijke plannen. Dit draagt bij aan betere beslissingen die rekening houden met de specifieke behoeftes van de inwoners.

Artificiële intelligentie (AI): AI verandert de samenleving en het werk van de overheid. Door verantwoord gebruik van AI te bevorderen, kan de overheid haar maatschappelijke opgaven ondersteunen, en de gevolgen van deze technologie op bestuur en democratie onderzoeken en beheersen.

1.1 Civiele infrastructuur

Digitalisering is inmiddels onmisbaar in alle aspecten van de civiele infrastructuur: van boombeheer en brugbediening tot vaarwegen en cybersecurity. Het ondersteunt het ontwerpen, aanleggen, beheren, besturen en verduurzamen van deze infrastructuur, wat leidt tot efficiëntere processen, betere samenwerking met ketenpartners en een effectievere realisatie van provinciale doelstellingen.

Meer informatie over feiten en cijfers op het gebied van mobiliteit:

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/feiten-cijfers-mobiliteit/>

Inspanningen binnen dit thema:

- In ons Strategisch Asset Management Plan zien wij datagedreven assetmanagement als een belangrijk instrument voor onze medewerkers om betrouwbaar, transparant, efficiënt en effectief te kunnen handelen ⁽¹⁾
- De Raamovereenkomst Ingenieursdiensten geeft ons de mogelijkheid meerjarige afspraken te maken over het toepassen en gebruiken van digitale hulpmiddelen en standaarden ⁽²⁾
- Onze bedienencentrales zijn een bijzonder voorbeeld van onafhankelijke, slimme technologie die de Zuid-Hollandse vaarwegen en wegen veiliger maakt. Bij het ontwerp was het uitgangspunt een autonome verbinding via een eigen glasvezelnetwerk ⁽³⁾⁽⁴⁾
- De Routekaart Provincies en Datagedreven Assetmanagement van het Interprovinciaal Overleg (IPO) gebruiken we als leidraad voor de digitalisering van onze werkwijzen ⁽⁵⁾
- Wij werken aan een Uitwisselingsplatform Projecten om versnipperde planningsdata van toekomstige projecten te standaardiseren, centraal beschikbaar te maken en te structureren
- Met behulp van satellietbeelden kunnen we veranderingen in de publieke infrastructuur snel detecteren
- De infra-innovatiestrategie biedt duidelijke kaders voor ondernemers om innovaties in de praktijk te testen én op te schalen ⁽⁶⁾
- Gladheidsbestrijding voeren we tot de zoutkorrel nauwkeurig uit met GPS-gestuurd strooien en routebeheer
- Verduurzaming van de provinciale infrastructuur monitoren we met milieukostenindicatoren (MKI) en digitale materialenpaspoorten ⁽⁷⁾
- Voor verkeer- en incidentmanagement maken we gebruik van slimme verkeersregelininstallaties, camera's, volgsystemen en mobiliteitsdata

1.2 Open data

De provincie Zuid-Holland is trots op haar data. Onze professionals zorgen voor het beheer en de ontsluiting van data en informatieproducten. Zij helpen ons bestuur de juiste keuzes te maken bij de inrichting van onze provinciale ruimte. Wij investeren met zorg in de technologie die dit mogelijk maakt.

Open data hoort bij een overheid die haar taken transparant uitvoert. Zo krijgen inwoners en bedrijven inzicht in de gegevens die wij gebruiken om tot besluiten te komen. Ook is data steeds vaker een essentieel onderdeel in de samenwerking met gemeenten en omgevingsdiensten, om maatschappelijke doelen te behalen.

Meer informatie over geodata en kaarten:

<https://www.zuid-holland.nl/politiek-bestuur/feiten-cijfers/>

Inspanningen binnen dit thema:

- Samenwerking met andere bestuurslagen op basis van data is de komende jaren essentieel voor goed beleid. Het Grenzeloos Datalandschap is hier een mooi voorbeeld van ⁽⁸⁾
- Wij publiceren meer dan 2000 datasets volgens in Nederland en Europa vastgestelde standaarden. Dit aantal is hoog omdat we hierin investeren, en sturen op kwaliteit (begrijpelijk maken en actueel houden) ⁽⁹⁾
- Onze datagovernance stelt ons in staat steeds meer te investeren in datavaardigheden van onze medewerkers en in onze datakwaliteit ⁽¹⁰⁾
- De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in de Monitor Leefomgeving, die data en informatie samenbrengt om beleid te toetsen en te monitoren. Hiermee verankeren we een solide proces rondom de Milieueffectrapportage en Omgevingseffectrapportage ⁽¹¹⁾
- Wij werken aan het vergroten van de digitaal toegankelijkheid van kaartmateriaal en dashboards
- We sluiten aan bij het Interbestuurlijk Datastelsel in hun ontwikkeling van een Federatief Datastelsel. Zo helpen wij om het delen van data over bestuurslagen heen mogelijk te maken ⁽¹²⁾
- Met het programma Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) wil de provincie Zuid-Holland samen met de 5 omgevingsdiensten de werkzaamheden voor vergunningverlening klaarmaken voor de toekomst ⁽¹³⁾
- Technologieën zoals Digital Twins en Remote Sensing helpen ons bij de ruimtelijke inrichting. Dit maakt ook de inzet van virtuele omgevingen in onze participatietrajecten mogelijk ⁽¹⁴⁾ ⁽¹⁵⁾
- De ontwikkeling van een Interprovinciaal Gegevenswoordenboekstelsel is de komende jaren een belangrijke stap in het eenduidig vastleggen van definities, het herbruiken van begrippen en de samenhang daartussen

1.3 Burgermeetnetten

Zuid-Holland is een diverse, dichtbevolkte provincie met industriële, stedelijke, landelijke en natuurlijke omgevingen. Daarom is het waardevol om lokaal verschillen te meten. Burgermeetnetten spelen hierin een belangrijke rol: ze verzamelen data die ons kan helpen bij het maken van ruimtelijke plannen. Veel burgerinitiatieven doen actief onderzoek naar hun leefomgeving en de provincie Zuid-Holland ondersteunt deze meetinitiatieven waar mogelijk.

Meer informatie over het platform Samen Meten Zuid-Holland:

<https://samenmetenzuidholland.nl>

Inspanningen binnen dit thema:

- Het betrekken van inwoners bij het verbeteren van de leefbaarheid is een speerpunt uit het Provinciaal Burgerakkoord uit 2024 ⁽¹⁶⁾. Het betrekken van inwoners bij het verbeteren van de leefbaarheid is een speerpunt uit het Provinciaal Burgerakkoord uit 2024. Burgermeetnetten spelen hier een belangrijke rol in
- Veel inwoners zetten zich al in om belangrijke gegevens te verzamelen, zoals bij de Weidevogelbescherming ⁽¹⁷⁾
- Het Schone Lucht Akkoord (SLA) benadrukt het belang van het ondersteunen van burgermeetnetten en het actief betrekken van inwoners bij het vraagstuk ⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾
- Wij organiseren al enkele jaren workshops en bijeenkomsten om inwoners te helpen bij het meten van de luchtkwaliteit in Zuid-Holland ⁽²⁰⁾
- Middels een opdracht aan DCMR steunen wij de ontwikkeling van het Burgermeetnet Geluid RTHA ⁽²¹⁾
- Het Overheden x Leefomgeving x Inwoners (OLI) platform van DCMR Milieudienst Rijnmond, en Samen Meten Zuid-Holland zijn door ons gefinancierde kennisplatformen om inwoners verder te ondersteunen ⁽²²⁾ ⁽²³⁾. Samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Milieudiensten is daarbij essentieel ⁽²⁴⁾
- Daarnaast experimenteren we met burgermeetnetten rondom geluid langs provinciale wegen. Inmiddels is hiermee al een eerste begin is gemaakt langs de N206 en N207 ⁽²⁵⁾

1.4 Artificiële intelligentie

Kunstmatige, of artificiële intelligentie (AI) verandert onze samenleving en het werk van de overheid ingrijpend. Het is belangrijk om de consequenties van AI voor onze maatschappij goed te begrijpen en ons hierop voor te bereiden. Door te sturen op het verantwoord gebruik van deze technologie kunnen we de maatschappelijke opgaven optimaal ondersteunen. Daarnaast onderzoeken we de gevolgen van deze technologie op bestuur en democratie.

Meer informatie over het algoritmeregister van de provincie Zuid-Holland:
<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/digitaal-zuid-holland/algoritmeregister/>

Inspanningen binnen dit thema:

- De provincie is deelnemer in de Europese projecten BETTI en EUROPAL, welke ons ondersteunen bij de interbestuurlijke samenwerking rondom betrouwbare en verantwoorde AI ⁽²⁶⁾
- De Zuid-Holland Academie organiseert voorlichtings- en inspiratiesessies voor volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren ⁽²⁷⁾
- In opdracht van de provincie is een essay door Martijn van der Steen geschreven over democratie en AI, als handvat voor bestuurders ⁽²⁸⁾
- Wij ondersteunen het Responsible Applied Artificial Intelligence (RAAIT) programma in onze regio om zo verantwoorde AI-oplossingen te ontwerpen en te implementeren ⁽²⁹⁾
- Om transparantie over ons gebruik van algoritmes en AI te vergroten publiceren wij sinds 2023 informatie over algoritmes en AI in ons algoritmeregister ⁽³⁰⁾
- In samenwerking met Platform AI & Overheid organiseert Zuid-Holland hackathons rondom de ontwikkeling van verantwoorde AI toepassingen
- Het Startup in Residence programma biedt de mogelijkheid om samen met startups te werken aan verantwoorde AI toepassingen ⁽³¹⁾
- Intern investeren we in kennis over de ontwikkeling en het beheer van AI, met aandacht voor de toetsing van AI systemen en het bevorderen van AI-geletterdheid
- Om kennis en vaardigheden te ontwikkelen werken we bijvoorbeeld met traineeships, waar jong talent de kans krijgt te werken aan oplossingen voor interprovinciale uitdagingen ⁽³²⁾

2 Digitale economie

Duurzaamheid, brede welvaart en digitalisering versterken elkaar in onze economie van de toekomst. Zo stimuleren we innovatie én werken we aan onze duurzaamheidsdoelstellingen.

De economie van Zuid-Holland vraagt keuzes die een innovatieve én duurzame economie mogelijk maken ⁽³³⁾. Daarbij spelen vraagstukken zoals netcongestie, grondstoffengebruik en kritieke infrastructuur een belangrijk rol. Onze investeringen richten we op onderwerpen die brede welvaart ondersteunen en onze concurrentiepositie verbeteren.

Onze thema's:

Digitale economie: De provincie ondersteunt bedrijven bij het benutten van de kansen van de digitale transitie en het verantwoord inzetten van technologie voor maatschappelijke doelen.

Digitale infrastructuur: Glasvezelnetwerken, 5G-toepassingen en datacenters, zijn essentieel voor een toekomstbestendige digitale infrastructuur.

Circulair: De provincie ondersteunt de ontwikkeling van digitale productpaspoorten en stimuleert het hergebruik van producten en materialen.

2.1 Digitale economie

Digitalisering biedt kansen voor de Zuid-Hollandse economie. Wij helpen ondernemers de kansen van de digitale transitie te benutten, technologie verantwoord in te zetten voor maatschappelijke doelen en de digitale weerbaarheid te versterken. Het gaat hierbij om databeheer, verantwoorde AI en straks ook de inzet van quantumtechnologie ⁽³⁴⁾.

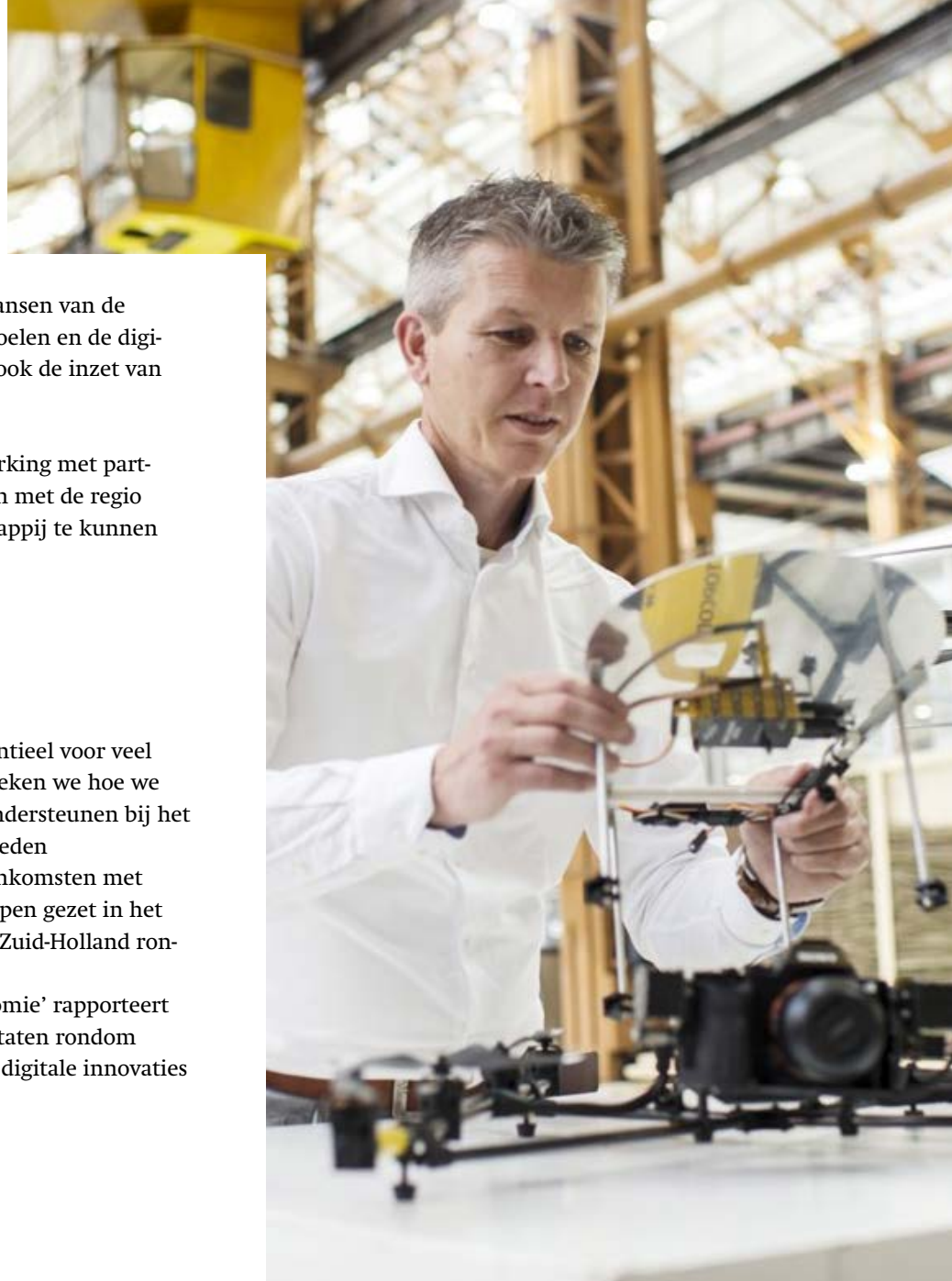
De provincie speelt hierbij een faciliterende en stimulerende rol, onder andere via samenwerking met partners zoals de Economic Board Zuid-Holland, InnovationQuarter en kennisinstellingen. Samen met de regio werken we aan de juiste voorwaarden om de ambities op het gebied van de digitale maatschappij te kunnen realiseren.

Meer informatie over het programma Digitale Economie:

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/economie/digitale-economie/>

Inspanningen binnen dit thema:

- We ondersteunen diverse economische clusters in het verder ontwikkelen en toepassen van digitale sleuteltechnologieën zoals quantum, AI en immersive tech, onder andere via onze subsidie Regionale netwerken voor innovatie Zuid-Holland ⁽³⁵⁾ ⁽³⁶⁾
- Met onze cyberweerbaarheidscentra bereiken we steeds meer ondernemers in de regio, om hen te ondersteunen bij digitaal weerbaar ondernemen ⁽³⁷⁾
- We ondersteunen de Nederlandse Security Delta (HSD) om deze cyberweerbaarheidscentra op te zetten in samenwerking met Zuid-Hollandse bedrijven en kennisinstellingen ⁽³⁸⁾
- Digitale vaardigheden zijn essentieel voor veel ondernemers. Daarom onderzoeken we hoe we ondernemers verder kunnen ondersteunen bij het ontwikkelen van deze vaardigheden
- Door het organiseren van bijeenkomsten met stakeholders zijn de eerste stappen gezet in het vormen van een ecosysteem in Zuid-Holland rondom 'verantwoorde AI'
- Het programma 'Digitale Economie' rapporteert jaarlijks over de behaalde resultaten rondom maatschappelijk verantwoorde digitale innovaties ⁽³⁹⁾

2.2 Digitale infrastructuur

Digitale infrastructuur vormt de ruggengraat van onze digitale samenleving. De provincie Zuid-Holland ziet digitale infrastructuur – inclusief glasvezelnetwerken, 5G/6G-netwerken, cloud en datacenters – als een essentiële voorziening, vergelijkbaar met energie of water. Digitale infrastructuur gaat over alles wat nodig is om digitaal te kunnen werken op een veilige manier. Zo werken we samen met Security Delta (HSD) om cyberveiligheid te waarborgen. Een toekomstbestendige digitale infrastructuur is daarmee een basisvoorwaarde voor brede welvaart en duurzame economische groei.

Meer informatie over het programma Digitale Economie:

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/economie/digitale-economie/>

Inspanningen binnen dit thema:

- Met partners werken we aan Do IoT Fieldlab en de ontwikkeling van 5G- en 6G-toepassingen in Zuid-Holland, om de digitale infrastructuur van de toekomst mogelijk te maken ⁽⁴⁰⁾
- In 2026 werken we aan een datacenterstrategie voor de provincie, waarin we randvoorwaarden voor onze provincie onderzoeken ⁽⁴¹⁾
- We werken aan het cyberveilig maken van de energietransitie door te investeren in de veiligheid van slimme energienetten (smart grids) en energieketens ⁽⁴²⁾
- Het monitoren van nieuwe zeekabelaanlandingen is belangrijk, omdat dit een positieve impact heeft op het vestigingsklimaat
- Daarnaast stimuleren we regionale experimenteer-omgevingen, zoals fieldlabs, en innovatieprojecten gericht op een duurzame, veilige en betrouwbare digitale infrastructuur
- Netcongestie heeft impact op het vestigingsklimaat. Wij ondersteunen experimenten met digitale toepassingen die een bijdrage leveren aan de oplossing ⁽⁴³⁾

2.3 Circulair

Digitalisering en duurzaamheid zijn nauw verbonden. Digitalisering is een voorwaarde voor het realiseren van onze circulaire doelen, de energietransitie, biodiversiteit, gezondheid en klimaatbestendigheid ⁽⁴⁴⁾. Tegelijkertijd brengt digitalisering een grote energie- en grondstoffenvraag met zich mee. Verantwoorde digitalisering is energiezuinig, zet in op een lange levensduur van hard- en software en wordt selectief toegepast; bijvoorbeeld door AI alleen te gebruiken wanneer dit ook toegevoegde waarde heeft.

Meer informatie over het programma Circulair Zuid-Holland:

<https://magazine.zuid-holland.nl/samen-bouwen-aan-een-circulair-zuid-holland>

Inspanningen binnen dit thema:

- Digitalisering biedt kansen voor brede welvaart, wanneer de baten voor de maatschappij worden afgewogen tegen de impact op de leefomgeving ⁽⁴⁵⁾
- Een belangrijk aspect van de circulaire economie is het hergebruik van producten, componenten, materialen en grondstoffen. Circulair.biz helpt ons de kansen rondom reststromen samen te brengen door de potentie van verschillende bedrijventerreinen in kaart te brengen ⁽⁴⁶⁾
- Wij ondersteunen de ontwikkeling van digitale productpaspoorten (manier om levenscyclus van een product vast te leggen) in Zuid-Holland, onder anderen via de Kansen voor West -subsidieregeling ⁽⁴⁷⁾
- In het nieuwe datacenterbeleid van de provincie Zuid-Holland zal duurzaamheid en energieverbruik een prominente plek krijgen
- Binnen onze eigen organisatie kiezen we voor energiezuinige en circulaire digitale oplossingen en investeren we in de levensduur van apparaten
- We kopen steeds meer maatschappelijk verantwoord in en geven de voorkeur aan reparatie en refurbishment boven vervanging ⁽⁴⁸⁾
- Sinds 2022 kunnen provinciemedewerkers voor de duurzame Fairphone kiezen als werktelefoon. Ook worden onze laptops en ICT apparatuur gerecycled of krijgen een tweede leven bij een maatschappelijke organisatie ⁽⁴⁹⁾

3 Open, toegankelijke overheid

Onze dienstverlening is begrijpelijk, veilig en toegankelijk voor iedereen. We maken betekenisvolle informatie openbaar en werken vanuit het principe van één overheid.

We nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om betekenisvolle informatie via een centrale digitale omgeving beschikbaar te stellen. In onze dienstverlening geven we prioriteit aan het wegnemen van eventuele drempels en het vergroten van de digitale veiligheid voor onze inwoners en ondernemers.

Onze thema's:

Open Overheid: Transparantie is een belangrijk beginsel van goed openbaar bestuur. De provincie investeert in informatiebeheer en Wet open overheid (Woo) processen om transparantie en openbaarheid te bevorderen.

Begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening: De provincie zorgt ervoor dat digitale diensten eenvoudig en flexibel zijn, zodat iedereen de juiste informatie kan begrijpen.

Digitale veiligheid en privacy: De provincie investeert in het versterken van informatieveiligheid en privacy, met een focus op het verbeteren van de borging van privacy in de organisatie en het volgen van de cyberbeveiligingswet.

Informatiehuishouding: Met behulp van een meerjarenprogramma investeren we in het volwassenheidsniveau van de gehele organisatie op het gebied van informatiebeheer, en het werken volgens bestaande en nieuwe Europese digitale wetgeving.

3.1 Open overheid

Transparantie is een belangrijk beginsel van goed openbaar bestuur. Iedereen heeft recht op informatie van de overheid. Voor inwoners is informatie over beleidsvorming en uitgaven de basis om bij te dragen aan een goede besluitvorming en het publieke debat. Bij openbaarmaking spelen we zoveel mogelijk in op behoeften en signalen uit de samenleving. We werken toe naar een centrale digitale omgeving waarin onze informatie beschikbaar is.

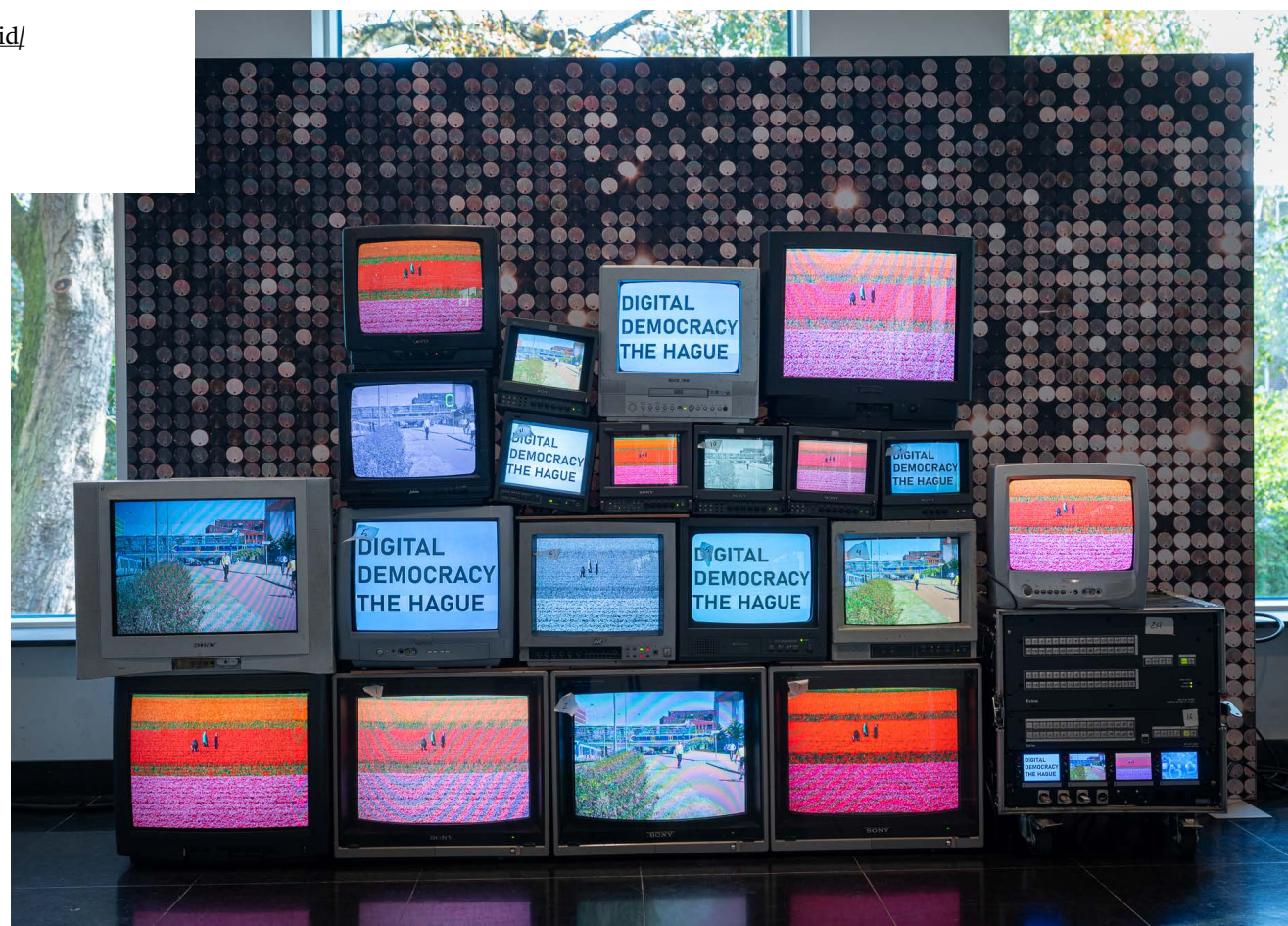
Door te investeren in informatiebeheer en Wet open overheid (Woo)-processen, en door samen te werken met onze ketenpartners, zoals gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten geven we vorm aan deze ambities en bevorderen we transparantie en openbaarheid.

Meer informatie over de Wet open overheid:

<https://www.zuid-holland.nl/algemeen/organisatie/wet-open-overheid/>

Inspanningen binnen dit thema:

- Tot en met 2028 investeert de provincie 23 miljoen euro in het verbeteren van haar informatiebeheer, om zo transparantie en openbaarheid te bevorderen ⁽⁵⁰⁾
- Met het actief openbaar maken van besluiten door Gedeputeerde Staten (GS) blijft Zuid-Holland één van de koplopers op het gebied van open overheid ⁽⁵¹⁾ ⁽⁵²⁾ ⁽⁵³⁾
- In 2026 werkt de provincie haar bestuurlijke ambitie en doelstellingen rondom open overheid verder uit in een 'Strategie open Zuid-Holland'. Hierbij wordt het proces van passieve openbaarmaking geoptimaliseerd en wordt actieve openbaarmaking – met duidelijke informatiecategorieën en inspanningsverplichtingen - geïmplementeerd
- We maken steeds vaker gebruik van nieuwe digitale technologieën voor de Woo. AI maakt het mogelijk om beter en sneller te zoeken. We zijn transparant over de wijze waarop we deze digitale tools inzetten

3.2 Begrijpelijke en toegankelijke dienstverlening

De provincie zorgt ervoor dat digitale diensten eenvoudig en flexibel zijn, zodat inwoners en ondernemers informatie ontvangen op een manier die bij hen past. Digitale dienstverlening bestaat uit veel onderdelen, zoals subsidieaanvragen, vergunningverlening, toegang tot ons omgevingsbeleid en meldingen bij het Contactcentrum over onze provinciale infrastructuur (zoals wegen en bruggen). Toegankelijkheid is een uitgangspunt bij alles wat we doen, voor iedereen in de organisatie en samenleving.

Daarbij staan onze inwoners en ondernemers centraal en zijn wij responsief. Wij investeren de komende jaren in het verder professionaliseren van ons contentmanagement en de uitgangspunten voor dienstverlening, interne bewustwording, en de positie van interfaceontwerp (UX/UI) en gebruikersonderzoek.

Meer informatie over de toegankelijkheidsverklaring van de provincie Zuid-Holland:

<https://www.zuid-holland.nl/algemeen/toegankelijkheid>

Inspanningen binnen dit thema:

- Eigen websites en online diensten worden zoveel mogelijk eenvoudig, flexibel en slim ingericht, volgens de principes van de samenwerkingsaanpak Common Ground ⁽⁵⁴⁾ ⁽⁵⁵⁾
- Er wordt actief gewerkt aan het verbeteren of verwijderen van ontoegankelijke websites. Zo daalde het aantal ontoegankelijke websites in 2024 van 104 naar 54 ⁽⁵⁶⁾
- Met behulp van onafhankelijke audits toetsen wij de digitale toegankelijkheid van onze organisatie. Eisen ten aanzien van digitoegankelijkheid zijn onderdeel van onze inkoopvoorwaarden ⁽⁵⁷⁾
- Zuid-Holland is een van de deelnemers aan de intentieverklaring getiteld Direct Duidelijk Deal, die het belang van begrijpelijke taal onderstreept ⁽⁵⁸⁾
- Zuid-Holland werkt met een uniform ontwerp-systeem voor digitaal ontwerp, en sluit waar mogelijk aan bij het NL Design System voor overheidsbrede samenwerking ⁽⁵⁹⁾
- Vanuit de Wet digitale overheid wordt vormgegeven aan interbestuurlijk toezicht op digitale toegankelijkheid. Wij volgen deze ontwikkelingen om ook onze eigen rol hierin te kunnen bepalen ⁽⁶⁰⁾

3.3 Digitale veiligheid en privacy

Digitale veiligheid en privacy zijn voor de provincie onmisbare voorwaarden om onze wettelijke taken goed uit te voeren. Daarom investeren we in het versterken van informatieveiligheid en privacy en toetsen we regelmatig de mate waarin ze geborgd zijn in onze organisatie.

Informatieveiligheid gaat verder dan alleen digitale systemen of informatiebeheer: het omvat alle processen, medewerkers, fysieke infrastructuur (zoals bruggen en sluizen) en de manier waarop we samenwerken met partners en leveranciers.

Deze brede benadering sluit direct aan bij de strategische doelen uit het Coalitieakkoord Provincie Zuid-Holland 2023-2027 ⁽⁶¹⁾, waarin is vastgelegd dat de provincie streeft naar veilige, betrouwbare en toekomstbestendige dienstverlening voor inwoners, bedrijven en partners – zowel digitaal als fysiek.

Meer informatie over informatieveiligheid en privacy:

<https://www.zuid-holland.nl/algemeen/informatieveiligheid/>

<https://www.zuid-holland.nl/algemeen/privacyverklaring/>

Inspanningen binnen dit thema:

- Ons privacybeleid biedt iedereen die bij of voor de provincie werkt het kader om verantwoord om te gaan met persoonsgegevens ⁽⁶²⁾
- De nadruk van onze investeringen ligt op het verhogen van het privacyvolwassenheidsniveau, de naleving van de cyberbeveiligingswet en BIO2. De ambitie is om de komende jaren niveau 3 te bereiken ⁽⁶³⁾
- Het verscherpte toezicht van de Autoriteit Persoonsgegevens heeft hier positief aan bijgedragen ⁽⁶⁴⁾
- In onze interne audits is te zien dat het beveiligingsniveau van onze applicaties in de afgelopen jaren van 31% naar 74% is gestegen
- Daarnaast investeren wij in bewustwordingsprogramma's en verplichte trainingen voor medewerkers op het gebied van privacy en informatieveiligheid
- We hebben onze plannen om informatieveiligheid te verbeteren uitgewerkt in het Plan van Aanpak Informatieveiligheid 2025-2027 ⁽⁶⁵⁾
- De provincie streeft naar ISO 27001-certificering, de internationale norm voor informatiebeveiligingsmanagement
- Samenwerking met landelijke partners (zoals het National Cyber Security Centre), andere provincies, en deelname aan landelijke en Europese initiatieven is essentieel om onze doelen te bereiken

3.4 Informatiehuishouding

Informatie is de basis voor beslissingen. Daarom moet de informatie van de provincie volledig, betrouwbaar, makkelijk te vinden en duidelijk zijn. Zo kunnen inwoners, bedrijven en overheden voldoen aan hun informatiebehoefte en meedenken over beleid, wat bijdraagt aan betere besluitvorming.

Wij investeren flink in de kwaliteit van onze informatiehuishouding. Met behulp van een meerjarenprogramma 'Informatietransitie' werken we aan het volwassenheidsniveau van onze organisatie, het voldoen aan nieuwe digitale wetgeving en het opschonen en verbeteren van onze systemen.

Meer informatie over het onderwerp informatiehuishouding:

<https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/informatiehuishouding>

Inspanningen binnen dit thema:

- Het verantwoord en beheerst gebruik van data wordt steeds meer een cruciaal onderdeel van onze beleidscyclus. In dat kader heeft de organisatie het afgelopen jaar een nieuwe datavisie- en strategie ontwikkeld, waarin rollen en verantwoordelijkheden zijn belegd ⁽⁶⁶⁾
- Wij werken met 45 zogeheten datadomeinen, die het gebruik van data in de opgaven ondersteunen. Deze worden in IPO verband bepaald en afgestemd ⁽⁶⁷⁾ ⁽⁶⁸⁾
- In 2024 is de beheerregeling voor informatie van de provincie Zuid-Holland vastgesteld, met nadere regels voor informatie- en databeheer ⁽⁶⁹⁾
- Ons interne bewustwordingsprogramma "Zo Doen We Dat" helpt collega's zorgvuldig omgaan met data en informatie ⁽⁷⁰⁾
- Net als veel andere overheden investeren wij de komende jaren nog in het samenbrengen van verouderde documentmanagementtechnologie binnen de Microsoft 365 omgeving
- Tegelijkertijd houden wij in de gaten wanneer er geschikte Europese alternatieven beschikbaar komt voor onderdelen van ons informatiebeheer, om zo de digitale autonomie van de organisatie te bevorderen ⁽⁷¹⁾

4 Onafhankelijk bestuur

Ethisch verantwoorde, meer autonome, betrouwbare en open technologie staat de komende jaren centraal. Nieuwe digitale wetgeving zien we als kans om dit te versterken.

De rol die technologie heeft in onze maatschappij is de afgelopen jaren sterk veranderd. Ontwikkelingen hebben niet alleen impact op onze dienstverlening, maar ook op de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het bestuur. Deze ontwikkeling vraagt de komende jaren om nieuwe bestuurlijke keuzes en sterke interbestuurlijke afstemming en samenwerking.

Onze thema's:

Ethiek en publieke waarden: Wij verankeren digitale ethiek in beleid en interne processen om de belangen van inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers voorop te stellen.

Autonomie: De provincie wil afhankelijkheden van technologiebedrijven verminderen om de continuïteit, veiligheid en betrouwbare dienstverlening waarborgen.

Open source: Om kwaliteit van software te verbeteren, licentiekosten te reduceren en transparantie te bevorderen investeren wij waar mogelijk in open source.

Digitale wetgeving: Wij investeren in juridische expertise en het samenwerken met andere overheden om digitale wetgeving effectief te maken.

4.1 Ethiek en publieke waarden

We verankeren digitale ethiek in beleid en interne processen om de belangen van alle inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers voorop te stellen. Digitale ethiek is de inbedding van publieke waarden in het digitale domein. Het functioneert daarbij als kompas; het helpt nadenken over wat wenselijk is en welke waarden we willen beschermen of versterken. Technologie is geen doel op zich, maar een middel om onze maatschappelijke doelen te bereiken, waarbij de mens altijd centraal staat. Interprovinciale en interbestuurlijke samenwerking is hierin essentieel.

Meer informatie over ethiek en digitalisering:

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/digitaal-zuid-holland/ethiek-digitalisering/>

Inspanningen binnen dit thema:

- Onze interne ethische denktank ondersteunt sinds 2022 medewerkers in het maken van afwegingen bij het inzetten van data en AI, aansluitend op de aanbevelingen van de Interprovinciale Gids Digitale Ethiek ⁽⁷²⁾ ⁽⁷³⁾
- In ons privacybeleid is expliciet aandacht voor ethiek opgenomen ⁽⁷⁴⁾
- In IPO-verband werken we samen met de Interprovinciale Ethische Commissie, om zo overkoepelde vraagstukken te identificeren ⁽⁷⁵⁾
- Bijeenkomsten en evenementen zoals Digital Democracy The Hague bevorderen het gesprek tussen overheid, bedrijfsleven, wetenschap en samenleving over publieke waarden in de digitale wereld ⁽⁷⁶⁾
- Zuid-Holland werkte de afgelopen jaren intensief samen met het Values, Technology and Innovation instituut om de kennis over 'ethics by design' te vergroten ⁽⁷⁷⁾
- Kennis Zuid-Holland onderzoekt de komende jaren hoe polarisatie de legitimiteit en de responsiviteit van de overheid beïnvloedt, om zo ons beleid te voeden ⁽⁷⁸⁾ ⁽⁷⁹⁾
- We zien het belang om onze Zuid-Hollandse bestuurders en volksvertegenwoordigers te ondersteunen, wanneer zij geconfronteerd worden met intimidatie via digitale kanalen ⁽⁸⁰⁾
- Komende jaren vergroten we onze kennis over ethisch verantwoorde en betrouwbare inzet van (generatieve) kunstmatige intelligentie (AI) ⁽⁸¹⁾

4.2 Autonomie

Voor Zuid-Holland betekent digitale autonomie dat we zelf kunnen bepalen hoe we onze digitale middelen gebruiken, waar onze data staat en hoe we publieke waarden beschermen. De provincie wil de afhankelijkheid van technologiebedrijven verminderen en tegelijkertijd de continuïteit, veiligheid en betrouwbare van dienstverlening waarborgen. Veranderende geopolitieke verhoudingen roepen vragen op over de autonomie van Zuid-Hollandse besturen en mogelijke risico's voor de continuïteit van de bedrijfsvoering van de provincie.

Daarom zet de provincie de komende jaren samen met andere overheden stappen richting digitale autonomie en investeert zij gericht in meer publieke technologie.

Inspanningen binnen dit thema:

- Vanuit onze Toekomstagenda onderzoeken we het belang van digitale publieke infrastructuur. Investeren in autonomie was een belangrijk inzicht uit dit traject ⁽⁸²⁾ ⁽⁸³⁾
- Wij volgen de ontwikkelingen rondom prioriteit 5 in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) 'Versterken digitale weerbaarheid en autonomie van de overheid' en het IPO advies "Digitale autonomie en weerbaarheid", waarin autonomie over informatie rondom de fysieke leefomgeving als prioriteit wordt genoemd ⁽⁸⁴⁾
- Zuid-Holland is één van de initiatiefnemers van de AI.Co.NL community, waarbij overheden samen veilige AI tools ontwikkelen ⁽⁸⁵⁾
- Ook zijn we betrokken bij het jaarlijkse GovTechDay evenement, welke het Nederlandse startup landschap op dit gebied stimuleert ⁽⁸⁶⁾
- In 2026 evalueert de provincie haar cloudbeleid, waarbij ook de groeiende afhankelijkheid van buitenlandse leveranciers wordt meegenomen ⁽⁸⁷⁾

4.3 Open source

Nieuwe digitale wetgeving bevordert het gebruik van open source. Open source is een manier van werken waarbij de makers van systemen de broncode openbaar beschikbaar maken met een opensourcelicentie. Hierdoor kan iedereen de software bekijken en hergebruiken.

Als provincie zien we dat open source kan leiden tot een hogere kwaliteit van digitale systemen, lagere licentiekosten voor gebruik van software en meer transparante en duurzame applicaties. Open source ondersteunt ons in de ambities beter samen te werken en transparant te zijn in de wijze waarop besluitvorming tot stand komt.

Meer informatie over de open source projecten van de provincie Zuid-Holland:

<https://github.com/Provincie-Zuid-Holland>

Inspanningen binnen dit thema:

- Ons Platform Omgevingsbeleid is een zelfontwikkelde open source voorziening van hoge kwaliteit. Het platform bevat een raadpleegomgeving, de beheeromgeving en een vertaling van het beleid naar de landelijke voorziening voor bekendmakingen. De code die wordt geschreven door ons team stellen we ook beschikbaar aan andere overheden. Op die manier kunnen andere overheden meedenken en makkelijker een eigen systeem maken ⁽⁸⁸⁾
- Waar mogelijk maken we ontwikkelde applicaties zoveel mogelijk openbaar via de Provincie Zuid-Holland Github omgeving, om zo samenwerking met andere overheden te bevorderen
- Sinds 2019 onderschrijft de provincie de 'Standaard voor Publieke Code'. Deze standaard helpt publieke organisaties om software en bijbehorend beleid op een open en duurzame manier te ontwikkelen ⁽⁸⁹⁾
- Bij aanbestedingen houden we expliciet rekening met open standaarden ⁽⁹⁰⁾
- Sinds 2023 werken wij met een intern expertiseteam OSPO (Open Source Programma Office) om open source gebruik en ontwikkeling binnen de organisatie te bevorderen
- Wij dragen bij aan de mogelijke ontwikkeling van een interprovinciale OSPO, om zo afstemming met het Rijk, waterschappen en gemeenten te optimaliseren.
- Onze geo-specialisten ontwikkelen bewust kennis over open source GIS applicaties, om de afhankelijkheid van leveranciers te verminderen
- Als initiatiefnemer van het landelijke Polis NL-project draagt de provincie Zuid-Holland bij aan het bevorderen van een open source participatieomgeving ⁽⁹¹⁾
- Ons Startup in Residence-programma stimuleert ondernemers om open source onderdeel te maken van hun werkwijze en aanbod richting overheden ⁽⁹²⁾

4.4 Digitale wetgeving

De provincie heeft een actieve rol in de nieuwe Europese wettelijke doelen op digitaal gebied en draagt samen met het Rijk en gemeenten bij aan een goede implementatie en toezicht. Nieuwe wetgeving op digitaal gebied kent veel open normen (onderdelen die voor interpretatie vatbaar zijn). Met deze visie geven we hier invulling aan vanuit Zuid-Hollandse belangen en prioriteiten. Daarmee wordt digitale wetgeving een kans voor inwoners en ondernemers.

Meer informatie over nieuwe digitale wet- en regelgeving:
<https://europadecentraal.nl/tijddlijn-digitalisering>

Inspanningen binnen dit thema:

- Wetgeving is niet een doel op zich, maar een krachtig middel voor maatschappelijke vooruitgang en innovatie. De kansen die de nieuwe digitale wetten daarbij bieden proberen we zo veel mogelijk te benutten
- Daarom investeren we momenteel volop in interne juridische expertise op het gebied van ICT en werken we actief samen op met andere provincies, de Rijksoverheid en gemeenten
- Ook onderschrijven de noodzaak voor meer Europese samenwerking rondom duurzame digitale transformatie ⁽⁹³⁾
- We werken mee aan het wegnemen van juridische knelpunten binnen Spoor 4 van de NDS. De ambitie is om inwoners en ondernemers meer als één overheid bedienen. (⁽⁹⁴⁾
- In de jaarlijkse Internationale Vooruitblik is er specifiek aandacht voor de invloed van nieuwe digitale wetgeving, die impact hebben op de maatschappelijke opgaven van de provincie ⁽⁹⁵⁾
- Door mee te werken aan de Handreiking Digitale Wetgeving van Kenniscentrum Europa Decentraal krijgen we grip op de invloed van nieuwe wet- en regelgeving op de provinciale opgaven ⁽⁹⁶⁾

Digitaal Fundament

De provincie Zuid-Holland bevindt zich in een ingrijpende digitale transitie die essentieel is voor de modernisering van onze overheid. Met 3,9 miljoen inwoners en talrijke gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten is het noodzakelijk dat wij als overheid wendbaar en samenwerkend opereren. Sinds de implementatie van de nieuwe organisatieregeling op 1 maart 2023 zijn wij als opgavegestuurde organisatie niet alleen structureel veranderd, maar ook fundamenteel in onze manier van denken en doen. Digitalisering is daarbij een drijvende kracht en niet meer enkel ondersteunend of randvoorwaardelijk.

In onze gebiedplannen wordt Zuid-Holland aangemerkt als transitiegebied. Digitalisering is een van de veranderingen in die het gebruik van de ruimte beïnvloeden. De nieuwe Nota Ruimte beschrijft duidelijk de uitdagingen die op ons afkomen. Steeds vaker spelen de effecten van digitalisering daarbij een rol. De behoeftes en verwachtingen vanuit de samenleving op digitaal vlak hebben direct effect op de inrichting en ordening van de ruimte. Daarbij zien we ook het belang van strategische autonomie bij het maken van keuzes voor onze provincie.

Samenwerking als basis voor succes

Effectieve samenwerking met gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten is de basis voor het realiseren van onze digitale ambities. Wij onderschrijven de gezamenlijkheid die centraal staat in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie en zetten ons in om bestaande belemmeringen weg te nemen en versnippering te voorkomen.

Door het organiseren van evenementen zoals het Open Huis, het Festival van de Toekomst en hackathons, creëren wij een platform voor dialoog en samenwerkingen met verschillende partners in de regio.

Als verbindende schakel binnen deze samenwerking maken we een zichtbaar verschil waarbij we fungeren als een betrouwbare partner die innovatie en uitvoering bevordert. Dit houdt in dat wij niet alleen verantwoordelijk zijn voor onze eigen initiatieven, maar ook actief bijdragen aan de gezamenlijke inspanningen en plannen, waardoor een breed draagvlak ontstaat voor de digitale ontwikkelingen in de provincie.

Informatie en data

Het meerjarige programma Informatietransitie legt een stevige basis voor deze digitale transformatie. Het stelt ons in staat om rechtmatig, duurzaam en toekomstgericht met data en informatie te werken. Daarbij investeren wij continu in ethische overwegingen, de veiligheid van persoonsgegevens en de rol van publieke waarden in een digitale omgeving. Bestuurlijke en organisatorische sensitiviteit is daarbij een belangrijk kompas voor goed bestuur en ambtelijk vakmanschap.

Digitale autonomie is een onderwerp van grote relevantie; we streven ernaar zelf te bepalen hoe onze digitale middelen worden ingezet en hoe we onze data beheren. Dit is essentieel voor het waarborgen van de continuïteit, veiligheid en betrouwbaarheid van onze dienstverlening.

Pierre Looman , programmadirecteur digitalisering

We begrijpen dat afhankelijkheid van externe leveranciers en cloudservices uitdagingen met zich meebrengen en zetten in op het terughalen van belangrijke provinciale data onder eigen beheer waar nodig.

Daarnaast zijn wij ons bewust van de snel veranderende maatschappij en wat dat betekent voor ons databeleid. De nadruk op datagedreven besluitvorming en het toepassen van moderne technologieën zoals AI is cruciaal. Dit stelt ons in staat om niet alleen sneller en effectiever beslissingen te nemen, maar ook om onze dienstverlening aanzienlijk te verbeteren en de betrokkenheid van inwoners te vergroten.

Organisatiecultuur en personeel

De transitie naar een digitale organisatie vereist een verandering in onze organisatiecultuur en een sterke focus op personeelsontwikkeling. Via strategische personeelsplanning zorgen wij ervoor dat de juiste mensen op de juiste plek zitten. Ons interne leerplein helpt medewerkers zich te ontwikkelen als het gaat om digitale vaardigheden, datagebruik en nieuwe technologieën. Ook richten we ons op het aantrekken en behouden van talent met de juiste digitale vaardigheden.

Daarnaast spelen leiderschap en communicatie een cruciale rol in deze transitie. Het management is verantwoordelijk voor het bieden van helderheid over de digitale doelen en het creëren van een omgeving waarin feedback en samenwerking centraal staan.

Deze integrale aanpak is noodzakelijk om de cultuur binnen de provincie te versterken, en zo beter voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen.

Wij zijn vastberaden om de uitdagingen van vandaag en morgen aan te gaan, waarbij we technologie inzetten om de kwaliteit van onze dienstverlening te verbeteren en een positieve impact te hebben op de leefomgeving van onze inwoners. Samen bouwen we aan een toekomstbestendige overheid die voorbereid is op de complexiteit van de digitale maatschappij.

Pierre Looman
Programmadirecteur digitalisering

Eindnoten

Datagedreven gebiedsautoriteit

- 1 [Strategisch Asset Management Plan 2021 - 2023](#)
- 2 [Raamovereenkomst Ingenieursdiensten ten behoeve van projecten op gebied van infrastructuur](#)
- 3 [Artikel Infrasite.nl](#)
- 4 [Wikipedia artikel bedieningscentrale Leidschendam](#)
- 5 [IPO Routekaart Provincies en Datagedreven Assetmanagement](#)
- 6 Intern document: infra-innovatiestrategie
- 7 [GS brief MVOI-Actieplan](#)
- 8 [Website Grenzeloos Datalandschap](#)
- 9 [Open data portaal provincie Zuid-Holland](#)
- 10 Interne Datavisie
- 11 [Monitor Leefomgeving provincie Zuid-Holland](#)
- 12 [Website Interbestuurlijke Datastrategie \(IBDS\)](#)
- 13 [Website Altijd Actuele Digitale Vergunningen](#)
- 14 [Artikel Stadszaken.nl](#)
- 15 [Registratie algoritme register Remote sensing gebiedsclassificatie](#)
- 16 [Provinciaal burgerakkoord 2024](#)
- 17 [Website De Groene Motor - Weidevogelbescherming](#)
- 18 [Website Nederlandse burgermeetinitiatieven](#)
- 19 [Eerste voortgangsmeting Schone Lucht Akkoord](#)
- 20 [Meetgroepen in de Provincie Zuid-Holland](#)
- 21 [Website Burgermeetnet Geluid RTHA](#)
- 22 [GS brief Actieplan Geluid provinciale wegen 2024-2029](#)
- 23 [Website DCMR kennisplatform OLI](#)
- 24 [Website Samen Meten Zuid-Holland](#)
- 25 [Website RIVM Samen Meten Zuid-Holland](#)
- 26 [Betrouwbare en ethische AI \(BETTI Project\)](#)
- 27 [Zuid-Holland Academie reeks 'zelfbewust digitaal'](#)
- 28 [NSOB publicatie Technologie in de tussentijd](#)
- 29 [Algoritmeregister provincie Zuid-Holland](#)
- 30 [Algoritmeregister provincie Zuid-Holland](#)
- 31 [Website SiR Intergov programma](#)
- 32 [Artikel iBestuur.nl](#)

Digitale economie

- 37 [Programma digitale economie](#)
- 38 [Website The Dutch Security Cluster](#)
- 39 [GS brief Voortgangsbrief Digitale Economie](#)
- 40 [Website TU Delft Do IoT Fieldlab](#)
- 41 [GS brief Besluit Behandelvoorstel motie 1718 - Provinciale datacenterstrategie](#)
- 42 [Ondertekening Intentieverklaring Cyberveilige Energietransitie](#)
- 43 [Rapport Een vol stroomnet](#)
- 44 [Actualisatie strategie Circulair Zuid-Holland](#)
- 45 [GS brief Agenda Brede Welvaart 2026-2030](#)
- 46 [Website Circulair.biz](#)
- 47 [Website Kansen voor West \(KvW\)](#)
- 48 [GS brief Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen 2022-2025](#)
- 49 [GS brief MVOI-Actieplan](#)

Open, toegankelijke overheid

- 50 [GS brief Programmaplan Informatietransitie PZH](#)
- 51 [Website GS besluiten](#)
- 52 [Vaststelling van de Beleidsregel actieve openbaarmaking Zuid-Holland 2023](#)
- 53 [Transparantieprijs Over Informatie Gesproken](#)
- 54 [Website Common Ground](#)
- 55 Intern document: Principes voor informatie-architectuur
- 56 [Website dashboard digitoegankelijkheid](#)
- 57 [Inkoop en aanbesteden](#)
- 58 [GS brief Ondertekenen Direct Duidelijk-deal](#)
- 59 [UX ontwerpprincipes](#)
- 60 [Wet digitale overheid \(Wdo\)](#)
- 61 [Coalitieakkoord Provincie Zuid-Holland 2023-2027](#)
- 62 [GS brief Privacybeleid 2024](#)
- 63 [GS brief Rapportage Autoriteit Persoonsgegevens](#)
- 64 [GS brief Geïntensiveerd toezicht Autoriteit Persoonsgegevens](#)
- 65 [Plan van aanpak Informatieveiligheid PZH 2025-2027 \(vertrouwelijk\)](#)
- 66 [GS brief Programmaplan 2025 programma Informatietransitie \(2023-2028\)](#)
- 67 [IPO Datagovernanceraamwerk](#)
- 68 [Model van Inhoudelijke Data Domeinen](#)
- 69 [Beheerregeling informa provincie Zuid-Holland 2024](#)
- 70 [Dichten datalek, voortgangsrapportage #4](#)
- 71 [GS brief Programmaplan 2025 programma Informatietransitie \(2023-2028\)](#)

Onafhankelijk bestuur

- 72 [Ethiek en digitalisering](#)
- 73 [Interprovinciale Gids Digitale Ethiek](#)
- 74 [GS brief Privacybeleid 2024](#)
- 75 [Interprovinciale Ethische Commissie](#)
- 76 [Evenement Digital Democracy The Hague 2025](#)
- 77 [Onderzoek Ethics by design](#)
- 78 [Polarisatie in de provincie Zuid-Holland 0- en 1-meting](#)
- 79 [Website Kennis Zuid-Holland](#)
- 80 [Monitor Integriteit en Veiligheid 2024](#)
- 81 [Interreg Europe: Better governance for trustworthy AI](#)
- 82 [Toekomst van Publieke Platformen](#)
- 83 [GS brief Jaarprogramma 2024 Kennis Zuid Holland](#)
- 84 [Prioriteit 5 van de NDS](#)
- 85 [Artikel AI.CO.NL community](#)
- 86 [Website GovTechDay](#)
- 87 [Schriftelijke vragen clouddiensten](#)
- 88 [Platform Omgevingsbeleid](#)
- 89 [GS brief Lidmaatschap Foundation for Public Code Vereniging](#)
- 90 [Inkoop- en aanbestedingsbeleid provincie Zuid-Holland 2021](#)
- 91 [Website Polisl.nl](#)
- 92 [Startup in Residence \(SIR\)](#)
- 93 [Declaratie Living-in.eu](#)
- 94 [Prioriteit 3 van de NDS](#)
- 95 [Internationale Vooruitblik 2025 & Terugblik 2024](#)
- 96 [Handreiking Europese Digitaliseringswet- en regelgeving](#)

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Zuid-Holland.
Mei 2026.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met
digitaalzuidholland@pzh.nl

Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
www.zuid-holland.nl

Tekst

provincie Zuid-Holland.

Vormgeving en productie

Vakteam Grafimedia,
provincie Zuid-Holland.

251102438

